

MOTIVIRANOST ŠTUDENTOV VSŠ GRM – CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA ZA UČENJE TUJIH JEZIKOV STROKE

MOTIVATION OF THE STUDENTS OF THE VOCATIONAL COLLEGE GRM – CENTER OF BIOTECHNICS AND TOURISM FOR LEARNING FOREIGN LANGUAGES FOR SPECIFIC PURPOSES

Jožica Cerovšek

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, Slovenija

jozica.cerovsek@guest.arnes.si

Author Jožica Cerovšek

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma, Slovenia

jozica.cerovsek@guest.arnes.si

Povzetek

Kako in v kolikšni meri čutijo študenti naših treh programov Višje strokovne šole Grm – center biotehnike in turizma lokalno in s tem v zvezi potrebe po učenju in znanju tujih jezikov stroke v svojem poklicnem okolju in v kolikšni meri jih te potrebe navdihujejo za globalno delovanje v smislu učenje le teh, sem želela raziskati z anketo, ki sem jo izvedla na vzorcu enainpetdesetih študentov, ki so se nanjo odzvali s svojimi odgovori.

Želela sem ugotoviti, ali so se učili tujih jezikov že pred vpisom na našo višjo strokovno šolo in preveriti ali so zadovoljni s ponujeno izbiro tujih jezikov stroke. Ugotovila sem, kateri dejavniki najbolj vplivajo na njihovo uspešnost učenja tujih jezikov stroke. Zanimalo me je tudi, kako jih pridobljeno znanje zadovoljuje in motivira za nadaljnje izpopolnjevanje na tem strokovnem področju.

Analiza odgovorov kaže, da študenti čutijo potrebe po znanju tujih jezikov stroke, znajo objektivno oceniti svoj vložen trud in temu primerne rezultate, vedo, kako te rezultate doseči oziroma jih še izboljšati in predvsem, da čutijo željo po nadaljnjem izpopolnjevanju na tem področju.

Ključne besede: tuji jeziki stroke 1, študenti 2, motivacija 3, znanje 4, izpopolnjevanje 5

Summary

How and to what extent do the students of our three study programs at the Vocational College Grm Novo mesto - Center of Biotechnics and Tourism feel locally and in this context the need for learning foreign languages for specific purposes in their professional environment, how motivated are they, and to what extent do these needs inspire them to act globally in the sense of learning foreign languages for specific purposes; these are the issues I wanted to explore by providing a survey, conducted on a sample of fifty-one students, who provided answers to this survey.

I wanted to find out whether they learned foreign languages before enrolling in our vocational college and I checked whether they were satisfied with the available choice of foreign languages for specific purposes. I found out what factors had the greatest impact on their success in learning foreign languages for specific purposes. I was wondering also to what extent their acquired knowledge made them satisfied and how it motivated them for further professional development in this professional field.

The analysis of the answers reveals the students' need for the knowledge of foreign languages, and confirms their ability to objectively assess their invested effort, that they know how to achieve such results and/or even improve them and above all, they feel the need for further professional development in this field.

Key words: foreign language for specific purposes 1, students 2, .motivation 3, knowledge 4, professional development 5

1 UVOD

V sodobnem nenehno razvijajočem se tehnološko razvitem poslovnem svetu je izobraževanje izjemno pomembno.

Začutiti lokalno in zaživeti z navdihom bi v smislu izobraževalnih dosežkov za naše študente, gledano s stališča našega izobraževalnega centra in nas kot učiteljic ali učiteljev tujih jezikov stroke, pomenilo, da študentom naših treh izobraževalnih višješolskih programov znamo prisluhni glede njihovih potreb in želja po znanju jezikov stroke in jih glede na to zadostno motivirati, strokovno pripraviti ter pravilno usmeriti pri nadgrajevanju pridobljenih znanj.

Kaj študente motivira ali kako bi jih motivirali pri učenju tujih jezikov stroke, ki so jim ponujeni, se nenehno sprašuje vsak izmed nas učiteljev tujih jezikov. Učna motivacija je poleg sposobnosti za učenje, najpomembnejši dejavnik uspešnega učenja. Je pa tudi že od nekdanj zanimiva tema strokovnih razprav, saj želi vsak učitelj vzbuditi željo, interes in voljo študentov, da bi vztrajali pri zastavljenih ciljih.

Pomembno je zavedanje študentov, da je obvladovanje jezikovnih barrier pogoj za učinkovito in kompetentno vključevanje posameznika v življenje družbene skupnosti. Splošno znanje tujih jezikov študentov, ki ga pridobijo pred vpisom na naše višješolske strokovne programe, v njihovih poklicih in na delovnih mestih ne zadostuje za uspešno opravljanje poslov. Zato se je potrebno naučiti tujih jezikov stroke. Nedvomno je dobro znanje tujih jezikov stroke zanje kot orodje sporazumevanja izrednega pomena, saj jim omogoča osebno avtonomijo ter mobilnost pri študiju in delu kakor tudi kakovostno in učinkovito lastno predstavitev, promocijo dežele, širšega in ožjega okolja ter uspešno trženje storitev in proizvodov.

Študentje programov UPK in naravovarstvo imajo v predmetniku za prvi letnik predmet strokovna terminologija v tujem jeziku (STJ1), to je njihov prvi tuji jezik in sicer angleščina ali nemščina. Po predmetniku programa gostinstvo in turizem pa poteka v prvem letniku strokovna terminologija v tujem jeziku STJ1, to je predvsem angleščina, v drugem letniku pa še STJ 2 nemščina ali angleščina in STJ3 italijanščina.

Predmet strokovna terminologija v tujem jeziku, v obsegu ur, ki je predpisan, lahko daje le osnovno bazo strokovnega besedišča, jezikovnih struktur in pogloblitve osnove komunikacijskih veščin. Študent dobi ustrezne smernice, kako svoje znanje bogatiti in nadgrajevati z različnimi metodami in viri. Kajti vsi, ki želimo učinkovito poučevati ali se učiti tujih jezikov stroke, moramo svoje jezikovne kompetence nenehno aktualizirati ter razvijati. Pri tem pa pridobivamo nova poklicna znanja in medkulturne zmožnosti, ki so potrebne za delovanje v deželi, ki je odprta za nove pobude in katere gospodarska blaginja je odvisna tudi od prodaje blaga in storitev na tuje in s tem od komunikacije s poslovnimi partnerji v svetu. Nenazadnje je znanje tujih jezikov stroke osrednji pogoj za kompetentno delovanje na vseh področjih sveta dela, kjer se srečujejo zaposleni in zaposlovalci.

2 OPREDELITEV POJMA UČNE MOTIVACIJE

S pojmom učne motivacije in njegovo definicijo so se in se še ukvarjajo mnogi tuji in slovenski strokovnjaki s področja psihologije, metodike in didaktike. Obstajajo mnoge motivacijske teorije, ki pojasnjujejo naravo in delovanje motivacije z različnih teoretičnih izhodišč.

»Motivacija je za socialno vedenje ena najpomembnejših psihičnih funkcij in daje vsakemu človeku značilen pečat posebnosti ali celo enkratnosti. Pri nobenem človeku se povsem isti motivi ne ponovijo. Je proces, ki sproži človekovo aktivnost, jo usmerja na določene objekte, uravnava obnašanje in ga poenoti, poveže v celoto v prizadevanju za doseganje ciljev, ki si jih je zadal.« (Rot, 1980, str. 213)

»Storilnost je močno odvisna od vsakokratne motivacije. Motivacija pa je zadeva emocij; vsaj toliko kot razuma. Motivacija sloni namreč na potrebah, potrebe pa doživlja organizem na emocionalni podlagi.« (Trstenjak, 1981, str.22)

Kognitivistična teorija posebej poudarja spoznavno in čustveno vzburjenje, ki pripelje do posameznikove zavestne odločitve za določeno vztrajno delovanje, v našem primeru za učenje in predstavlja določen intelektualni in fizični napor ter pripelje na koncu do zastavljenih ciljev.

»Za uspeh pri učenju ni pomembno le, da se znamo učiti, ampak tudi, da smo pripravljeni usmerjati svojo energijo v doseganje zastavljenih, tudi zahtevnejših ciljev in pri tem tudi vztrajati.« (M. Požarnik, 2000, str. 184)

»Učna motivacija je skupen pojem za vse vrste motivacij v učni situaciji: obsega vse, kar daje (od zunaj ali od znotraj) pobude za učenje, ga usmerja, mu določa intenzivnost, trajanje in kakovost.« (M. Požarnik, 2000, str.184)

»Teorija samodoločenosti (ang. »self-determination theory«) avtorjev Richarda M. Ryana in Edwarda L. Decija je ena najbolj uveljavljenih in pogosto citiranih motivacijskih teorij v zadnjem desetletju. Njen poudarek je na raziskovanju temeljnih potreb, ki usmerjajo posameznikovo udeleževanje v neki dejavnosti. Teorija izpostavlja tri temeljne psihološke potrebe posameznika: doživljanje povezanosti z drugimi, zaznana kompetentnost v okolju, v katerem posameznik deluje in doživljanje avtonomije v lastnih odločitvah in dejanjih. Teorija se ne osredotoča le na zadovoljevanje temeljnih potreb v učnem kontekstu, temveč skušata avtorja pojasniti motivacijsko ozadje posameznikovega delovanja v različnih socialnih kontekstih, ki na različne načine zadovoljujejo njegove temeljne potrebe. Pomemben del teorije predstavlja preučevanje značilnosti socialnih kontekstov, ki posameznikovo motiviranost za neko dejavnost spodbujajo ali zavirajo. Osrednje mesto v teoriji predstavlja pojem samodoločeno vedenje, ki se povezuje s pojmom notranje motivacije.« (M. Puklek Levpušček, M. Zupančič, 2009, str.42)

Notranje motiviran študent je radoveden, čuti torej potrebo po osebni rasti, razvoju določenih veščin, po pridobivanju novih znanj. To ga zadovoljuje in mu daje občutek kompetentnosti. Pri uresničevanju ciljev, ki si jih je zadal vztraja, uživa v rezultatih in občuti lastno samopotrjevanje.

Vsekakor pa spodbujajo posameznika na poti k doseganju ciljev tudi zunanji dejavniki kot so na primer nagrade, pohvale, dobre ocene, materialne dobrine ali pa tudi kazni oziroma strah pred neuspehom.

Čeprav so študentje odrasle osebe, ki so si po osebni odločitvi z vpisom na določen študijski program že načrtale svojo poklicno pot in usmerjajo svojo pozornost na pridobivanje strokovnih znanj, ki jim bodo v pomoč pri učinkovitem opravljanju poklica, pa so njihovi motivi za študij različni. Pri nekaterih je tej odločitvi botrovala zavestna želja po strokovnem izpopolnjevanju (notranja motivacija), zato so usmerjeni v sam proces in v njem tudi vztrajajo. Pri drugih je bila odločitev posledica nuje ali prisile oziroma zunanji vzrok (zahteve delodajalca ali pričakovanja staršev). V tem primeru govorimo o zunanji motivaciji, ker posamezniki želijo dokazati svoje zmožnosti okolici in se izogniti negativni kritiki ter mnenju, da so nekompetentni. Te študente zanima predvsem rezultat in pohvala.

Notranja motivacija študentov se na urah tujega jezika kaže v večji aktivnosti, samoiniciativnosti, zanimanju, postavljanju vprašanj, ustvarjalnosti pri opravljanju vaj in nalog in nenazadnje v doseganju boljših rezultatov. Nalog se lotevajo z navdušenjem in tudi ne skrivajo zadovoljstva ter ponosa nad svojimi dosežki, kar še podkrepi njihov občutek, da imajo vpliv nad dogajanjem in krepi njihovo odgovornost. V nasprotju z njimi pa zunanje motivirani študentje nenehno rabijo zunanje spodbude in nadzor, kar jih spravlja v nelagodje, jim daje občutek nemoči.

V našem študijskem procesu se dokaj pogosto srečujemo s pomanjkanjem učne motivacije kot kompleksne kombinacije motivacijskih dejavnikov, ki se izrazi po prvi tretjini opravljenih kontaktnih ur, ko se približno tretjina študentov zaradi slabe učne samopodobe, socialnega konteksta (študentsko delo), zaradi značilnosti učne situacije (prezgodnja ura, stopnjevanje težavnosti, zahtevnost vaj in nalog) začne izmikati svojim obveznostim, zgubijo nadzor nad dogajanjem in celo prenehajo obiskovati predavanja in vaje, da bi se izognili neuspehom. To kaže na dejstvo, da so nepripravljeni spopasti se s težjimi nalogami.

3 ANKETA

Z anketo, ki sem jo izvedla na vzorcu 51 študentov, sem med drugim ugotovila, kolikšen pomen ima za študente VSS Grm – center biotehnike in turizma učenje tujih jezikov stroke, kakšne so njihove potrebe, interesi, pričakovanja, kakšno je njihovo zadovoljstvo s trenutno jezikovno ponudbo, kaj jih motivira in kako jih učitelji-ce motiviramo za učenje tujih jezikov stroke, kakšne so njihove učne navade, katere učne oblike imajo radi, kako ocenjujejo pridobljeno znanje in kakšna je njihova motivacija za nadaljnje učenje tujih jezikov.

3.1 IZDELAVA IN IZVEDBA ANKETE

Anketa je enostavna, anonimna in vsebuje 17 vprašanj, od tega sta dve demografski, devet jih je zaprtega in šest pol odprtega tipa. Poslana je bila 236 študentom štirih generacij, torej vsem

aktivnim študentom v obdobju 2013-2016 in še študentom študijskega leta 2010-2011, ki so imeli v predmetniku strokovno terminologijo v ruščini. Na anketo je sicer odgovarjalo 82 anketirancev, neustreznih je bilo 31, v celoti pa jo je končalo 51. Čeprav je bila odprta dober mesec, je glavšina veljavnih anket prispela v prvem tednu po objavi.

3.2 ANALIZA ANKETE

Po statistiki, vodeni v študijskem referatu, je v vseh treh izobraževalnih programih delež žensk večji. Tudi razmerje odgovorov podanih v anketi je v prid ženskemu spolu. Anketo je izpolnilo 13 moških in 38 žensk.

Starostna razporeditev anketirancev kaže, da se dejansko pretežni del aktivnih študentov vpisuje na naše višješolske programe takoj po končanih srednjih, strokovnih ter poklicnih izobraževalnih programih. To dejstvo je s stališča učiteljev tujega jezika stroke pomembno, saj študent znanje tujega jezika takoj nadgrajuje in je pozabljanje manjše. Kar 61 % anketirancev je v starostni skupini med 18. in 23. letom starosti, sledi starostna skupina med 24. in 28. letom s 23 %, na tretjem mestu je z 12% starostna skupina 36 let in več, ter s 4 % starostna skupina med 30. in 35. letom starosti. Višja starost udeležencev izobraževanja prinaša s seboj njihovo večjo strokovno in poklicno izkušnost, hkrati pa tudi večjo stopnjo pozabljanja tujega jezika, ki se ga je anketiranec učil v osnovni, srednji strokovni ali poklicni šoli. Ta dejstva zahtevajo pri pouku tujega jezika stroke določena metodična prilagajanja, včasih tudi upočasnitev hitrosti poučevanja in seveda večje število ur vaj, ponavljanja in utrjevanja. Potrebno je poudariti, da so starostno heterogene skupine dobrodošle v smislu medgeneracijske komunikacije in živahnije interakcije v urah konverzacije, ki so veliko pestrejše in bolj zanimive kot pa v homogenih starostnih skupinah študentov.

Glede na izobraževalne programe je bilo največ veljavno izpolnjenih anket s strani študentov UPK in sicer 38%, sledi program naravovarstva z 32% in na tretjem mestu je program GT s 30%, ki ima sicer v svojem študijskem programu največ ponudbe oziroma možnosti za učenje tujih jezikov stroke.

Na vprašanje, katerih tujih jezikov so se učili študentje pred vpisom na višješolski študij, je bilo možnih več odgovorov. Z veliko prednostjo pred vsemi tujimi jeziki prednjači angleščina, saj se je je učilo kar 94% anketirancev, 65% se jih je učilo nemščine, sledi hrvaščina z 10%, italijanščina z 8% in nato z nekaj odstotki še francoščina, španščina in ruščina. Rezultat je pričakovan, saj je od pojava elektronskih medijev opaziti na področju poučevanja in učenja tujih jezikov veliko prevlado angleškega jezika, na račun katerega je upadlo učenje in poučevanje drugih tujih jezikov, ki so nam geografsko gledano sicer bližji.

Da je velika večina prinesla znanje tujih jezikov iz srednjega, strokovnega in poklicnega izobraževanja, potrjuje tudi anketa (96%). Nekateri so se učili nemščine samo v osnovni šoli. Zanimivo je dejstvo, da se je 14% anketirancev učilo tujih jezikov na jezikovnih tečajih, kar kaže na njihovo samoiniciativnost in motiviranost. Prav tako pa obstajajo tudi posamezniki, ki so se učili tujega jezika od starih staršev (hrvaščina) in iz medijev (španščina), kar pomeni, da v določenih primerih pridobimo znanje lahko tudi »slučajno« in povsem nenamerno.

78% anketiranih je glede na svoje poklicne potrebe s ponudbo tujih jezikov stroke zadovoljnih, 6% ni zadovoljnih, 16% pa jih želi, da bi se poučevalo »več jezikov«. Med predlaganimi so: francoščina, ruščina, hrvaščina in španščina. Kot kaže anketa si tudi posamezni študenti programov UPK in naravovarstva želijo širše ponudbe, saj predlagajo nemščino in italijanščino, ki sta sicer vključeni v ponudbi programa gostinstvo in turizem.

Glede pomembnosti učenja tujih jezikov stroke jih 67% meni, da je to zelo pomembno, 23% jih ocenjuje, da je srednje pomembno in kar 10% to označuje kot malo pomembno. Ker je jezik stroke za študente po mojih dosedanjih izkušnjah ena težjih študijskih vsebin, saj imajo mnogi jezikovne težave že v predhodnem izobraževanju, je prav to dejstvo vzrok, da učitelji tujih jezikov stroke v študentih veliko težje vzbudimo zanimanje za svoj predmet in jih pridobimo za študij. Mnogi so pod pritiskom pogosto izraženega negativnega mnenja »jaz nisem za tuje jezike« ali pa kot piše eden od študentov v anketi »angleščina mi ne gre, zato se težko spravim učiti ta predmet«, in s tem opravičujejo pasivni odnos in nezanimanje za tuji jezik stroke. Seveda pa se učitelji zavedamo, da smo s svojim pristopom in načinom dela lahko močna vzpodbuda študentom.

Zakaj se učiti tujih jezikov stroke? Tudi na to vprašanje je bilo možnih več odgovorov. Rezultati kažejo na medsebojno prepletanje notranje in zunanje motivacije. Izbira odgovorov anketirancev kaže na dejstvo, da jih je 67% notranje motiviranih, saj »jih želijo znati«. Po drugi strani pa se kaže moč zunanjih dejavnikov, saj jih 41% vidi nujo v učenju tujega jezika stroke zaradi zahtev svojega poklica in 24% kot obveznost, ki jo morajo pač opraviti po študijskem programu. Njihovo motiviranost pa potrjujejo tudi odgovori kot na primer: »vedno ti pride tuji jezik prav«, »zaradi splošne razgledanosti«, »zaradi komunikacije in priložnosti za posel«, »zaradi boljšega mednarodnega razumevanja«.

Zavestno zavzetost študentov za učenje tujih jezikov stroke potrjuje tudi 61% anketirancev, ki na vprašanje, kaj vpliva na uspešnost učenja tujih jezikov stroke, odgovarjajo, da je to aktivno sodelovanje na predavanjih in vajah. Več kot polovica pa jih tudi meni, da sta za uspešnost pomembna dva pglavitna dejavnika kot sta nadarjenost in predhodno znanje. Le slaba tretjina anketiranih pa se zaveda pomena sprotne študija. Eden od anketiranih izpostavlja dobrega učitelja kot motivatorja in dva anketiranca željo po zanimivem in spodbudnem posredovanju znanja. Dva anketiranca poudarjata pomembnost lastne motivacije in zainteresiranosti.

Da so anketirani dejansko motivirani za učenje tujih jezikov stroke, potrjujejo tudi podatki ankete, da v povprečju radi obiskujejo predavanja in vaje, ki jih ocenjujejo kot dokaj pestra, raznolika in zanimiva. Za delo jih najbolj motivirajo različni načini dela, predvsem pa vaje v paru ali skupini. V nekaterih primerih spodbujajo k učenju tujih jezikov stroke tudi zunanji dejavniki kot je število kreditnih točk, ki jih prinaša uspešno opravljen izpit in nenazadnje tudi zahteve delodajalca.

Da je vloga učitelja, kot pomembnega zunanjega spodbujevalca učenja, pomembna, kažejo tudi odgovori anketirancev na vprašanje, kako lahko predavatelj vpliva na motiviranost študentov za učenje tujega jezika stroke. Večini anketiranih so najpomembnejša zanimiva in pestra predavanja in vaje ter jasna in razumljiva razlaga. Na drugem mestu sta strokovnost in doslednost učitelja ter njegov odprt, prijazen ter strpen odnos. Najmanjši pomen pa pripisujejo učiteljevemu vzpodbujanju k sprotnemu delu.

Študentje pa lahko seveda tudi sami veliko pripomorejo k temu, da si zbudijo zanimanje za delo. Najprej je potrebno seveda pasivni odnos do študijskega gradiva zamenjati z aktivnim, saj ob delu in poglobljanju v študijske vsebine raste tudi zanimanje za delo in volja do vztrajanja na začrtani poti. Za to pa si je potrebno oblikovati učinkovite tehnike in strategije učenja tujega jezika stroke, ki se jih anketirani zavedajo, jih poznajo in bi jih tudi priporočili drugim. Kar 86% anketiranih pripisuje največji pomen pisanju lastnih zapiskov ter rednemu opravljanju domačih nalog ter vaj. Na drugem mestu po pomembnosti je gledanje tujejezičnih televizijskih oddaj ter filmov in na tretjem branje strokovnih časopisov, revij in člankov na spletu. Polovica jih priporoča tudi stalne stike s tujci v pogovorni ali pisni obliki. Manj pomembne učne tehnike se jim zdijo potovanja in bivanja v tujini in uporaba avdio in video digitalnih vsebin na spletu. 6% anketiranih pa priporoča: »tako, da učence naučimo poslušati«, »za začetek branje otroških knjig za pridobitev besednega zaklada« in »redno ponavljanje in utrjevanje«.

Tudi načini preverjanja in ocenjevanja pridobljenega znanja lahko delujejo motivacijsko na študente, kajti tako dobijo povratno informacijo. Učni uspeh poveča motiviranost za učenje, neuspeh pa seveda deluje zaviralno in nemalokrat povzroča tudi odpor do določenih študijskih vsebin. Kdor dvomi o svoji sposobnosti za učenje tujih jezikov, lahko kaj hitro obupa in izgubi voljo za študij. Zato je pomembno na kakšen način učitelj preverja in ocenjuje znanje. Najprimernejša oblika sprotnega ocenjevanja znanja se zdi večini pisanje kolokvijev, na drugem mestu so pisni in ustni izpiti ter ustni nastopi ter predstavitve in na zadnje mesto postavljajo delne izpite.

Glede ustreznosti števila ur predavanj in vaj pri posameznih tujih jezikih stroke so anketirani v povprečju zadovoljni. Menijo pa tudi, da je za dobre učne rezultate, poleg obiskovanja obveznih ur predavanj in vaj, potrebnih še veliko individualnih ur samostojnega dela doma.

Zanimivo je tudi kritično ocenjevanje trenutnega znanja tujega jezika stroke anketiranih, kjer se kaže največje zadovoljstvo nad znanjem angleščine, sledijo nemščina in nato italijanščina ter ruščina. Pri zadnjih dveh jezikih svoje znanje tujega jezika kot nezadostno ocenjujeta dve tretjini anketiranih.

Kar 64% anketiranih je pridobljeno znanje tujih jezikov stroke motiviralo za nadaljnje izpopolnjevanje na tem področju, 18% jih ni motiviranih in prav tolikšen odstotek jih ne ve.

4. ZAKLJUČEK

Anketo sem izpeljala na osnovi hipotez, da se študentom učenje tujih jezikov stroke ne zdi zadosti pomembno, posebej na programih UPK in naravovarstvo, in da so pretežno zunanje motivirani za učenje tujih jezikov stroke ter se jih učijo, ker so ti del študijskega programa, v katerega so se vpisali.

Vendar je anketa moji hipotezi ovrгла, saj se kar 67% anketirancev znanje jezikov stroke zdi zelo pomembno in prav toliko je tistih, ki jezike hočejo znati. Zrelost in motiviranost anketiranih potrjuje tudi 86% tistih, ki menijo, da je pisanje lastnih zapiskov pomembno in 61

% tistih, ki vedo, da je aktivno sodelovanje na predavanjih in vajah pomemben dejavnik uspešnosti učenja tujega jezika stroke. Njihovo motiviranost potrjuje tudi 58% anketirancev, ki so z veseljem obiskovali predavanja in vaje in aktivno sodelovali. Še posebej so uživali pri delu v paru ali skupini. Pomembni pa sta tudi dejstvo, da jih 98% izpostavlja kot pomemben motivacijski dejavnik jasno in razumljivo razlago ter 96% zanimiva in pestra predavanja in vaje.

LITERATURA IN VIRI:

1. Brajša Pavao: Sedem skrivnosti uspešne šole. Maribor: Doba; 1995. str.61-74.
2. Krajnc Ana: Motivacija za izobraževanje. Ljubljana: Delavska enotnost; str.21-45, 181-203.
3. Marentič-Požarnik Barica: Psihologija učenja in pouka. Ljubljana: DZS; 2000. str. 183-225.
4. Pečjak Vid: Poti do znanja. Ljubljana: CZ; 1986.str. 11-25.
5. Puklek Levpušček Melita, Zupančič Maja: Osebnostni, motivacijski in socialni dejavniki učne uspešnosti. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete, 2009. str.42-45.
6. Rot Nikola: Osnovi socialne psihologije. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva:1980. str. 213.
7. Trstenjak Anton: Psihologija ustvarjalnosti. Ljubljana: Slovenska Matica, 1981. str.22.